Näts, siin hääl käel om ta kõrge kerriko torn, kelleſt ma teile kõnneli, siin een om suur Tüna-jõggi suurte laiwuga; sääl taggan kurral käel om suur lossimaija, kun ausa Kindral-kubberner ellap. — Ent kalendrijuttoteggija mõttel ka sul wast mele pärrast ollewat, kui temma sul mõnd süggawambat teedmist ja selletust annas kigest, mes sa sääl ollet nännu, nink lodap et sa hääl melel saat kuulma, mes ta sulle taht laiembalt selletada Rija lina pärrast, mes om meie Liiwlandi-ma päliin nink kigesuremb nink kigewannemb meie linu sean.

Rija liin om kigesuremb liin meie Liiwlandi-maal, sest et ei olle tõist lina meie maal, kun olles ni paljo maiju. Rija linan om neid 2,000 nink mõnni sadda. Ei ella ka tõisin linun ni paljo innemisi, — sest Rija linan loetas 65,000 koddaniko, — se om kümmekõrd ennamb kui so kihhelkunan, — kui kihhelkunan 6,500 henge peas ollema, — nink se ma krunt, kun kiik ne majja omma üllesehhitetu nink kiik ne innemise, kea omman mitmasuggutsen ammetin nink saisusen risti rästi läbbikäüwa, om allewidega ütten rohkeste 8 werstа piuta nink 5 werstа laiuta. Ajjastajal sündiwa siin kül 1900 last, saap 500 pari laulatetus nink 1600 innemist mattetus. Näts! kül om liin suur nink ellawa temma sissen innemise paksuste, siski om Rija liin weel 10 kõrd wähhemb nink om temma sissen 8 kõrd wähhemb innemist kui Petterburin, mes om meie rigi suur nink uhke pä-liin, kun meie Keisri her essi ellap.

Ent meie Rija liin om ka wäega tullulik liin meie Liiwlandi-male nink mitmale muile kubbernemangule ümbrekaut. Sest ta om üts neist kigesuremb kauplemise linust Wenne-rigin. Sääl om ennamb sadda kontori-perremeest. Ne laskwa ajjastajal wõerilt mailt suurte laiwuga (ehk nüüd, et wainlase omma merd kinnipandnu, worimeestega)

5 millioni hõbberubla eest kaupa tuwwa. Wähhemba kaupmehhe laotawa sedda kaupa tõiste linu nink ka küllade sisse wälja. Se wasta saatwa ka Rija kontori-saksa mõnnel ajjastajal ennamb kui 15 millioni hõbberubla eest kaupa meie maalt wõerale male, — ni et neide käe läbbi paljo rahha meie male tullep.

Kes Pernan, Tallinan wai Narwan om käünu, sel om ka wast mõnne kontori-saksaga teggemist olnu, ent Rija kontori-sakste kauplemine om paljo suremb. Mõnni Rija kontori-her kauplep ennege ütte kaubaga. Sääl olli üts, ke ennege pudsajid ost nink ne.dega laiwu täüt nink neid wõerale male saat. Mõnni kauplep ennege linnaga, tõine seemnega. —

Kontori-herra ostwa omma kaupa, mes nemma wõerale male saatwa, wähhembist kaupmehhist kokko, kea Rijan nink tõisin linun ellawa. Nink kui sa Rija lina sisse lähhät omma kaubaga, sis saat õkwa küssitus, märatse linno wai neljajallutse mannu tahhat minna. Sest wannast ajjast sani om wähhembile kaupmehhile sõimonimme, mes essast pojia päle jääp. Ütte kutsutas Tuwwikesses, tõist Sikkas, jälle tõist Partsis wai Hannis, mõnnel om jälle nimmi Rebbane wai Susi, Karro wai Ilwes. Kauba kokkokorjamise nink hoitmise tarwis om ka paljo suri honid üllestettu. Sedda kaupa, mes Tüna-jõe päal ennambast kewwajatsel ajjal sure wega mannu-wetas, ni kui kannepit, linnu, õli, tubbakat, tuhka, hoietas üllі surin aitun ehk maggasin, mes Kaarli-wärraja een wäljalpool lina-müri omma üllesehhitetu. Wanna linnaseemne, mes õlis tettas, saap ütten suren maggasin hoietus lina sissen Tomi kerriko man. Wasine linna-semen, mes külwi tarwis prugitas, saap pütte sisse paklitus nink Rijan tempeldus, et wõera-ma mehhe tedda ärratundwa. Willi hoietas mitmakõrralisin maggasin ja linna

Ma-rahwa Kalender 1856, lk. 13